

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 18 maja 2018 r.

Znak: WK-610/5/4/18

Pan
Krzysztof Obrzut
Wójt Gminy
Rudziniec

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach w okresie od 23 stycznia do 9 marca 2018 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Rudziniec za okres od 1 stycznia 2013 r. do 9 marca 2018 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 19 marca 2018 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w 2017 r. postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na roboty budowlane pn. „Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pławniowicach”, stwierdzono określenie warunków udziału w postępowaniu w zakresie posiadanej przez wykonawców zdolności technicznej i zawodowej w sposób, który mógł utrudnić dostęp do zamówienia wykonawcom zdolnym do jego wykonania, czym naruszone zostały przepisy art. 22 ust. 1a w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.).*

W przedmiotowym postępowaniu Zamawiający w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (rozdz. XIII pkt 3.1.1.) oraz w ogłoszeniu o zamówienie, po uwzględnieniu zmian, w celu wykazania spełnienia warunku udziału w postępowaniu dotyczącego zdolności technicznych lub zawodowych, żądał od Wykonawcy, którego oferta zostanie oceniona najwyżej wykazania się w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, wykazania się wykonaniem zgodnie z przepisami prawa budowlanego i prawidłowym ukończeniem jednej roboty budowlanej polegającej na wykonaniu:

- *ocieplenia ścian zewnętrznych budynku,*

- ocieplenia stropodachu lub dachu,
  - wymianie/montażu stolarki okiennej i drzwiowej,
  - instalacji centralnego ogrzewania,
- o wartości łącznej robót co najmniej 600.000,00 zł brutto.

Tak ukształtowany warunek udziału w niniejszym postępowaniu o zamówienie publiczne uniemożliwił wzięcie w nim udziału wykonawcom dającym rękojmię jego prawidłowej realizacji, którzy co prawda uprzednio wykonali tego typu wszystkie wymagane przez Zamawiającego rodzaje robót, ale swoją wiedzę i doświadczenie w tym zakresie nabyli w ramach dwóch lub więcej zamówień, zleconych na podstawie różnych umów. Różnorodne rodzaje robót budowlanych, pozwalające na uznanie, iż wykonawca posiada niezbędną wiedzę i doświadczenie nie muszą być wykonane łącznie, czyli w ramach zakresu danego zamówienia (jednej umowy). Doświadczenie praktyczne bowiem jakie wykonawca nabywa przy realizacji poszczególnych rodzajów robót budowlanych w ramach odrębnych proceduralnie zamówień, albo chociażby wyodrębnionych części tego samego zadania inwestycyjnego, nie różni się niczym od tego, gdyby roboty te były realizowane łącznie w jednym zamówieniu, zleconym na podstawie jednej umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Nażalenie w tymże postępowaniu na wykonawców konieczności skumulowania w jego zakresie wszystkich ww. prac, tj. w szczególności: robót budowlanych polegających na ociepleniu ścian zewnętrznych budynku, ociepleniu stropodachu lub dachu, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej czy instalacji centralnego ogrzewania nie można tłumaczyć dbałością o jakość i bezpieczeństwo wykonania przedmiotu zamówienia.

Czynności polegające na przygotowaniu określania warunków udziału w ww. postępowaniu powierzono członkom komisji przetargowej powołanej zarządzeniem Wójta Gminy Rudziniec Nr 74/2017 z dnia 28 marca 2017 r. Zatwierdzenia specyfikacji istotnych warunków zamówienia w niniejszym postępowaniu dokonał p. Krzysztof Obrzut – Wójt Gminy Rudziniec.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad członkami komisji przetargowych biorącymi udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych w Urzędzie Gminy Rudziniec, w szczególności w zakresie określania warunków udziału w postępowaniu, stosownie do art. 22 ust. 1a w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1579), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- Do dnia 13 lutego 2018 r. nieprawidłowo przeprowadzono czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności wykazanych przez podatników danych o posiadanych nieruchomościach oraz nie wezwano tych podatników do udzielenia wyjaśnień lub uzupełnienia odpowiednio informacji w sprawie podatku od nieruchomości, deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelność danych w nich zawartych. Naruszono tym art. 272 pkt 3 i art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.). Zgodnie z przywołaną podstawą prawną organy podatkowe pierwszej instancji, dokonując

czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Powyższe dotyczyło:

- podatnika podatku od nieruchomości o nr karty wymiarowej 9203 (karta kontowa nr 11639, osoba prawna prowadząca działalność gospodarczą, spółka jawna), który w złożonych do Urzędu Gminy w Rudzińcu deklaracjach za lata 2014 (począwszy od miesiąca lipca) do 2017 r., nie wykazał do opodatkowania będących w jego posiadaniu budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W wyniku oględzin nieruchomości podatnika przeprowadzonych 13 lutego 2018 r. przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach ustalono, iż część powierzchni ww. nieruchomości zajętej na prowadzenie działalności gospodarczej stanowi grunt utwardzony, wyłożony odpowiednio w części płytami betonowymi, w części stanowiący nawierzchnię asfaltową, na terenie nieruchomości zlokalizowany jest garaż blaszany, do budynku przynależą rampy rozładunkowe, a całość jest ogrodzona (ogrodzenie na podbudówce betonowej).

Podatnik, w dniu 16 lutego 2018 r. na wezwanie organu podatkowego złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata od 2014 r. (za miesiące VII – XII) do 2018 r. Na karcie kontowej podatnika dokonano przypisu podatku za 2014 r. w kwocie 250,00 zł oraz za lata 2015 - 2018 w łącznej kwocie 2.000,00 zł, odpowiednio w każdym roku 500,00 zł. Następnie, 23 lutego 2018 r. podatnik wpłacił podatek w kwocie 1.832,00 zł.

- podatników o nr karty wymiarowej 9176 (karta kontowa nr 11567, osoby fizyczne, prowadzące odrębnie działalność gospodarczą), którzy w informacjach o nieruchomościach i obiektach budowlanych na 2014 r. (odrębnie przez każdego z podatników) nie wykazali budowli znajdujących się w ich posiadaniu.

W wyniku natomiast oględzin przedmiotowej nieruchomości przeprowadzonych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 13 lutego 2018 r. ustalono, iż stanowi ona teren utwardzony pokryty nawierzchnią asfaltową.

W toku kontroli, pismem z 15 lutego 2018 r. organ podatkowy wystosował do podatnika wezwanie w celu złożenia korekt informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych za lata 2014 - 2018 z uwagi na niewykazanie do opodatkowania wartości budowli znajdującej się na nieruchomości podatnika. W odpowiedzi na powyższe podatnik, 7 marca 2018 r. złożył stosowne korekty, deklarując do opodatkowania za ww. lata budowle o wartości 14.200,00 zł. Organ podatkowy w dniu 14 marca 2018 r. na podstawie art. 243 § 1 w związku z art. 240 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa, wznowił postępowanie podatkowe wobec ww. podatnika, celem prawidłowego opodatkowania nieruchomości będących w jego posiadaniu.

W myśl art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2015 r., budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą chyba, że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych. Zgodnie ze zmianą przywołanego wyżej art. 1a ust. 1 pkt 3, obowiązującą od 1 stycznia 2016 r., budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej to budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą,

z zastrzeżeniem ust. 2a, w myśl którego do budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej nie zalicza się, budowli lub ich części, w odniesieniu do których została wydana decyzja ostateczna organu nadzoru budowlanego, o której mowa w art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.) lub decyzja ostateczna organu nadzoru górniczego, na podstawie której trwale wyłączono budynek, budowlę lub ich części z użytkowania.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Zadania w zakresie prowadzenia wymiaru podatków od nieruchomości oraz dokonywania czynności sprawdzających mających na celu m.in. ustalenie stanu faktycznego z przedstawionymi dokumentami należały do pracowników Referatu Podatków i Opłat. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tegoż Referatu.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Podatków i Opłat w zakresie dokonywania czynności sprawdzających informacji oraz deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości, stosownie do art. 272 pkt 3, art. 274a § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2018 r. poz. 800 z późn. zm.) w związku z wymogami ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077).

W zakresie księgowości:

- *W latach 2015 - 2017 zaniechano ujęcia w ewidencji księgowej jednostki Urzędu Gminy Rudziniec na kontach rozrachunkowych zespołu 2 „Rozrachunki i rozliczenia” operacji gospodarczych dotyczących zobowiązań. Naruszono tym zasady funkcjonowania kont zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz w Zakładowym planie kont dla Urzędu Gminy Rudziniec, stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzeń Wójta Gminy Rudziniec: Nr 268/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r. i Nr 325/2016 z dnia 30 grudnia 2016 r. wraz ze zmianami. Od stycznia 2018 r. zasady prowadzenia kont zespołu 2 zostały uregulowane w planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911). Powyższe dotyczyło następujących zobowiązań:*

- *naliczenia odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych: w łącznej kwocie 49.226,85 zł na 2016 r. oraz w łącznej kwocie 52.761,87 zł na 2017 r. Operacje z tytułu*

odpisu na ZFŚS ujmowano w księgach rachunkowych Urzędu w momencie przelewu środków na wyodrębniony rachunek ZFŚS na koncie 405 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” w korespondencji z kontem 130 „Rachunek bieżący jednostki” z pominięciem konta rozrachunkowego 240 „Pozostałe rozrachunki”.

Zarządzeniem Nr 381/2017 Wójta Gminy Rudziniec z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie: zmiany zarządzenia Nr 325/2016 Wójta Gminy Rudziniec z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Rudziniec wprowadzono uproszczenie w zakresie dokonywania wydatków z tytułu przekazywania odpisu na ZFŚS z pominięciem konta rozrachunkowego księgując poniesione wydatki bezpośrednio w koszty. Uproszczenie to było niezgodne z zasadami ewidencji księgowej na kontach rozrachunkowych wynikającymi z ww. rozporządzeń.

- równowartości zaliczki wniesionej w kwocie 40.000,00 zł, na rzecz kontrahenta Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rudziniec, tytułem przystąpienia do negocjacji cenowych w ramach transakcji odpłatnego nabycia do zasobu Gminy Rudziniec prawa własności do nieruchomości gruntowej zabudowanej, położonej w obrębie ewidencyjnym Rudziniec, oznaczonej nr 166/13. Wydatek tytułem zaliczki z dnia 9 października 2015 r. zaewidencjonowano bezpośrednio na stronie Ma konta 130 w korespondencji ze stroną Wn konta 080, z pominięciem konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”.

Opracowanie projektów przepisów wewnętrznych w sprawach finansowo-budżetowych należało do p. Aleksandra Jakubka – Skarbnika Gminy. Zadania w zakresie ujmowania w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Rudziniec odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz prowadzenia ewidencji księgowej wydatków i kosztów w Urzędzie należały do pracowników Referatu Finansowo-Budżetowego oraz do byłego Inspektora ds. księgowości wydatków Urzędu w Referacie Finansowo-Budżetowym. Nadzór w powyższym zakresie sprawowali: p. Aleksander Jakubek – Skarbnik Gminy Rudziniec oraz od 1 stycznia 2017 r. Główny Księgowy – Kierownik Referatu Finansowo-Budżetowego.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowo-Budżetowego w zakresie prowadzenia prawidłowej ewidencji księgowej zdarzeń na kontach rozrachunkowych Urzędu Gminy Rudziniec, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911), mając na uwadze art. 20 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.) oraz art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077).

Wniosek nr 4

Dostosować obowiązujące zapisy określające zasady polityki rachunkowości Urzędu Gminy Rudziniec w zakresie ewidencji operacji gospodarczych związanych z naliczeniem odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, stosownie do zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek

budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911), mając na uwadze art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.).

- *W latach 2016 - 2017 w ewidencji pozabilansowej na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” ujmowano równowartość zaangażowania odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w momencie przekazywania poszczególnych rat odpisu, zamiast równowartość zaangażowania wydatków dotyczących całorocznego odpisu na ZFŚS.*

Powyższe było niezgodne z opisem konta 998 zawartym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.).

Było to również niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. konta określonymi w Zakładowym planie kont dla Urzędu Gminy Rudziniec, wprowadzonym zarządzeniami Wójta Gminy Rudziniec: Nr 268/2015 z dnia 31 grudnia 2015 r. i Nr 325/2016 z dnia 30 grudnia 2016 r. wraz ze zmianami.

Zgodnie z przytoczonymi przepisami konto 998 służyło do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku. Na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonywania wydatków.

Prawnego zaangażowania wydatków dotyczących odpisu na ZFŚS dokonano na podstawie wyciągów bankowych: nr 49 z dnia 17 marca 2016 r., gdzie zaangażowano kwotę 39.108,00 zł, nr 179 z dnia 29 września 2016 r., gdzie zaangażowano kwotę 12.307,00 zł, nr 63 z dnia 7 kwietnia 2017 r., gdzie zaangażowano kwotę 42.462,00 zł, nr 171 z dnia 25 września 2017 r., gdzie zaangażowano kwotę 13.916,14 zł. Podstawą do przekazania odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych były pisma sporządzone przez pracowników Referatu Organizacyjno-Administracyjnego z dnia: 17 marca i 27 września 2016 r. oraz 5 kwietnia i 20 września 2017 r., przy czym wysokość odpisu była określona w pismach z dnia 17 marca 2016 r. i 5 kwietnia 2017 r.

Od 2018 r. zasady funkcjonowania ww. konta zostały uregulowane w planie kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym. Ponadto stosownie do § 20 ust. 3 ww. rozporządzenia ewidencja prowadzona na kontach

pozabilansowych może być prowadzona w inny sposób ustalony przez jednostkę pod warunkiem, że zapewni wykonanie obowiązków sprawozdawczych wynikających z odrębnych przepisów.

Prowadzenie pozabilansowej ewidencji zaangażowania m.in. odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych należało do pracowników zatrudnionych na stanowisku ds. księgowości wydatków Urzędu. Nadzór w tym zakresie sprawowali: do 31 grudnia 2016 r. p. Aleksander Jakubek – Skarbnik Gminy, a od 1 stycznia 2017 r. Główny Księgowy – Kierownik Referatu Finansowo-Budżetowego.

Wniosek nr 5

Zapewnić dokonywanie prawnego zaangażowania naliczenia całorocznego odpisu na ZFŚS, stosownie do zasad funkcjonowania konta 998 opisanych w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911), mając na uwadze art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077).

- *W 2016 r. deklaracje na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za miesiące lipiec 2016 r. oraz lipiec 2017 r. ujęto w ewidencji księgowej na koncie 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” w kosztach w miesiącu (okresie sprawozdawczym), w którym dokonano zapłaty, zamiast w miesiącu (okresie sprawozdawczym), którego koszty dotyczyły.*

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) w związku z § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn. zm.), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, tj. w tym miesiącu.

Stosownie do zasad prowadzenia rachunkowości w Urzędzie Gminy Rudziniec stanowiących załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 268/2015 Wójta Gminy Rudziniec z dnia 31 grudnia 2015 r. (rozdział II Postanowienia szczegółowe ust. 2) oraz do zarządzenia Nr 325/2016 Wójta Gminy Rudziniec z dnia 30 grudnia 2016 r. ze zmianami (rozdział II Postanowienia szczegółowe ust. 5), w księgach rachunkowych ujmuje się wszystkie koszty danego okresu sprawozdawczego wynikające z zaistniałych zdarzeń gospodarczych w oparciu o przedłożone do 5 dnia następnego miesiąca zatwierdzone do wypłaty dowody księgowe w celu dotrzymania terminów sprawozdawczych. W przypadku, gdy faktury lub inne dokumenty stanowiące dowód księgowy zostaną przedłożone do księgowości po 5 dniu miesiąca następującym po miesiącu, w którym je wystawiono, nie ujmuje się ich w ewidencji kosztów i zobowiązań danego miesiąca. Dowody te ujmowane są w księgach rachunkowych w miesiącu ich zapłaty.

W obowiązujących Instrukcjach obiegu i kontroli dokumentów księgowych, wprowadzonych zarządzeniami Wójta Gminy Rudziniec: Nr 33/2015 z dnia 2 lutego 2015 r., Nr 60/2016 z dnia 14 marca 2016 r. oraz Nr 330/2016 z dnia 30 grudnia 2016 r. nie wskazano terminów na przekazywanie do Referatu Finansowo-Budżetowego deklaracji na PFRON.

Powyższe deklaracje na PFRON sporządził Kierownik Referatu Organizacyjno-Administracyjnego w dniach 1 sierpnia 2016 r. oraz 4 sierpnia 2017 r.

Sporządzanie i przekazywanie deklaracji na PFRON należało do pracowników Referatu Organizacyjno-Administracyjnego. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu. Natomiast prowadzenie ewidencji wydatków należało do pracowników Referatu Finansowo-Budżetowego. Nadzór w tym zakresie sprawowali: do 31 grudnia 2016 r. p. Aleksander Jakubek – Skarbnik Gminy, a od 1 stycznia 2017 r. Główny Księgowy – Kierownik tegoż Referatu.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Rudziniec w zakresie terminowego przekazywania deklaracji na PFRON oraz zapewnić bieżące ujmowanie w operacji gospodarczych w księgach rachunkowych, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 ust. 1 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077).

- *W latach 2015 - 2017 nieprawidłowo w księgach budżetu Gminy Rudziniec prowadzono ewidencję z tytułu rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi na koncie 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych” oraz na koncie 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych”. Powyższe polegało na zaniechaniu ujmowania na:*

- *koncie 223 wydatków dokonanych przez jednostki organizacyjne w wysokościach wynikających z okresowych (miesięcznych) jednostkowych sprawozdań Rb-28S tych jednostek za luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień i październik, w korespondencji z kontem 902 – „Wydatki budżetu”,*

- *na koncie 222 dochodów budżetowych zrealizowanych przez jednostki organizacyjne w wysokościach wynikających z okresowych (miesięcznych) jednostkowych sprawozdań Rb-27S tych jednostek za luty, kwiecień, maj, lipiec, sierpień i październik, w korespondencji z kontem 901 – „Dochody budżetu”.*

Zrealizowane dochody budżetowe i wydatki budżetowe były ujmowane w okresach miesięcznych: styczeń, marzec, czerwiec, wrzesień, listopad i grudzień.

Powyższy sposób dokonywania zapisów był niezgodny z zasadami funkcjonowania kont 222 i 223 zawartymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.) oraz obowiązujących w jednostce zarządzeniach w sprawie ustalenia zakładowego planu kont dla budżetu Gminy Rudziniec.

Zgodnie z przyjętymi zasadami w polityce rachunkowości, najkrótszym okresem sprawozdawczym były poszczególne miesiące w danym roku kalendarzowym. Stosownie do zapisów zakładowego planu kont, konto 222 służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami

budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki dochodów budżetowych. Na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 901. Ewidencję szczegółową do konta 222 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi. Z kolei konto 223, służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu dokonanych przez te jednostki wydatków budżetowych. Na stronie Ma konta 223 ujmuje się wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek, w korespondencji z kontem 902. Ewidencję szczegółową do konta 223 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu przekazanych na ich rachunki środków pieniężnych przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków budżetowych.

Obecnie zasady funkcjonowania ww. kont zostały uregulowane w załączniku nr 2 do obowiązującego od 1 stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911).

W myśl art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

W trakcie kontroli wyjaśniono, że przy ujmowaniu sprawozdań w ewidencji księgowej budżetu (organu) Gminy Rudziniec kierowano się ustawowymi terminami sporządzania sprawozdań zbiorczych.

Obowiązki w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej dla budżetu (organu) na kontach 222 oraz 223 należały do Inspektora ds. księgowości dochodów budżetu w Referacie Finansowo-Budżetowym. Nadzór w tym zakresie sprawowali: w latach 2015 - 2016 p. Aleksander Jakubek – Skarbnik Gminy, a od 1 stycznia 2017 r. Główny Księgowy – Kierownik Referatu Finansowo-Budżetowego.

Wniosek nr 7

Zapewnić jednolite ujmowanie zdarzeń w księgach budżetu Gminy Rudziniec na kontach 222 oraz 223, stosownie do opisu funkcjonowania ww. kont zawartych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911), mając na uwadze art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.).

- *W bilansie z wykonania budżetu Gminy Rudziniec na dzień 31 grudnia 2015 r. i 2016 r. nie wykazano zobowiązań finansowych w pozycji I.1.1. „Zobowiązania finansowe – krótkoterminowe (do 12 miesięcy)” z tytułu pożyczek, a zobowiązania krótkoterminowe*

wykazano jako zobowiązania długoterminowe w pozycji I.1.2 „Zobowiązania długoterminowe (powyżej 12 miesięcy).

Naruszono tym art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanym przepisem ustawy o rachunkowości, przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub część tych pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Natomiast zgodnie z treścią § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się bilans zawierający informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

W bilansie z wykonania budżetu Gminy Rudziniec, w pozycji zobowiązania długoterminowe wykazano zobowiązania krótkoterminowe: za 2015 r. w kwocie 177.574,96 zł, a za 2016 r. w kwocie 259.200,28 zł.

Dane w zakresie wysokości zobowiązań krótkoterminowych niezbędnych do wykazania w ww. sprawozdaniach finansowych przygotował Inspektor ds. księgowości dochodów budżetu w Referacie Finansowo-Budżetowym. Nadzór w tym zakresie sprawowali do dnia 31 grudnia 2016 r. p. Aleksander Jakubek – Skarbnik Gminy, a od 1 stycznia 2017 r. Główny Księgowy będący Kierownikiem Referatu Finansowo-Budżetowego.

Bilanse z wykonania budżetu Gminy Rudziniec za lata 2015 - 2016 podpisali: p. Krzysztof Obrzut – Wójt Gminy Rudziniec i p. Aleksander Jakubek – Skarbnik Gminy Rudziniec.

Wniosek nr 8

Sporządzając bilans z wykonania budżetu Gminy Rudziniec przestrzegać prawidłowego podziału zobowiązań z tytułu pożyczek na krótkoterminowe i długoterminowe, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r., poz. 395 z późn. zm.) oraz:

- § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 760) – do sporządzenia bilansu za 2017 r.,

- § 23 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911) – do sporządzenia bilansów za lata następne,

mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077).

- W latach 2015 - 2016 w sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych na koniec IV kwartału w wierszu A. N3.2 „Depozyty na żądanie” nieprawidłowo wykazano środki pieniężne:

- za 2015 r. w wysokości 6.316.412,61 zł, zamiast w wysokości 5.719.994,58 zł, różnica stanowiła kwotę 596.418,03 zł,

- za 2016 r. w wysokości 7.936.215,80 zł, zamiast w wysokości 7.332.716,12 zł, różnica stanowiła kwotę 603.499,68 zł.

Powyższe było niezgodne z zasadami sporządzania tego sprawozdania określonymi w § 13 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773). Zgodnie z przytoczonym przepisem, w kategorii depozyty wykazuje się stan środków zdeponowanych w banku, ale nie wykazuje się środków znajdujących się na rachunku bankowym na koniec IV kwartału, otrzymanych od innej jednostki lub na rzecz innej jednostki, które będzie zobowiązana zwrócić w wyniku rozliczenia w następnym kwartale, z uwzględnieniem okresu przejściowego, jak również środków, które otrzymała na rachunek, a które dotyczą wykonania zobowiązań przyszłego okresu sprawozdawczego - kwartału następnego roku budżetowego.

Przyczyną powyższego była niewłaściwa interpretacja przepisów ww. rozporządzenia przez Inspektora ds. księgowości dochodów budżetu w Referacie Finansowo-Budżetowego.

Sprawozdania jednostkowe Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych podpisali wg stanu na koniec IV kwartału 2015 r. i 2016 r.: p. Krzysztof Obrzut – Wójt Gminy Rudziniec, za 2015 r. p. Aleksander Jakubek – Skarbnik Gminy Rudziniec oraz za 2016 r. Główny Księgowy (sprawozdanie sporządzone na podstawie ewidencji księgowej Urzędu Gminy).

Zadania w zakresie przygotowania danych i sporządzania sprawozdań w zakresie operacji finansowych należały do Inspektora ds. księgowości dochodów budżetu w Referacie Finansowo-Budżetowym. Nadzór w tym zakresie sprawowali: do 31 grudnia 2016 r. p. Aleksander Jakubek – Skarbnik Gminy, a od 1 stycznia 2017 r. Główny Księgowy, będący Kierownikiem Referatu Finansowo-Budżetowego.

W jednostkowym kwartalnym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału 2017 r., prawidłowo wykazano wysokość środków pieniężnych w wierszu A. N3.2 „Depozyty na żądanie”.

Wniosek nr 9

Zapewnić prawidłowe sporządzanie sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych w zakresie wykazywania danych w wierszu „depozyty na żądanie”, stosownie do zasad określonych w § 13 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).

- W latach 2015 - 2016 zaniechano sporządzania prawidłowych jednostkowych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego,

Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji dla Urzędu Gminy Rudziniec i organu.

Powyższym naruszono § 6 ust. 1 pkt 1 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 pkt 1 i 3 i § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 43, poz. 247 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisów dotyczących sprawozdawczości budżetowej sprawozdania jednostkowe - są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych na podstawie ksiąg rachunkowych; zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego m.in. na podstawie sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu. W myśl wskazanych przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. sprawozdanie jednostkowe to sprawozdanie - sporządzane przez kierownika jednostki sporządzającej takie sprawozdanie na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki. Zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia, w przypadku jednostki samorządu terytorialnego własne sprawozdanie jednostkowe obejmuje swym zakresem zarówno urząd będący jednostką budżetową, jak i jej organ.

Sporządzano sprawozdania częściowe, odrębne dla organu i Urzędu Gminy Rudziniec na podstawie prowadzonych ewidencji księgowych.

Powyższe sprawozdania za lata 2015-2016 zostały podpisane przez p. Krzysztofa Obrzut – Wójta Gminy Rudziniec, p. Aleksandra Jakubka – Skarbnika Gminy oraz Głównego Księgowego (sprawozdania: Rb-27S, Rb-N i Rb-Z Urzędu Gminy za 2016 r.).

W 2017 r. sporządzano jedno sprawozdanie jednostkowe obejmujące swoim zakresem zarówno urząd jak i organ (budżet).

W zakresie inwentaryzacji:

- *Nieprawidłowo przeprowadzono inwentaryzację środków pieniężnych według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. poprzez zaniechanie uzyskania od banków potwierdzenia sald dla rachunków bankowych prowadzonych dla Gminy Rudziniec z tzw. „saldem zerowym”. Powyższym naruszono art. 26 ust. 1 pkt 2 i art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanymi przepisami, jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych - drogą otrzymania od banków potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, a przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.*

Stosownie do § 14 i 15 ust. 2 i § 16 rozdziału VII „Potwierdzenia sald” zasad przeprowadzania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy Rudziniec stanowiących załącznik nr 5 do zarządzenia Nr 268/2015 Wójta Gminy Rudziniec z dnia 31 grudnia 2015 r. w sprawie: zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Rudziniec, potwierdzenie sald to uzgodnienie stanów księgowych środków pieniężnych na rachunkach bankowych oraz

bezsportnych należności, poprzez otrzymanie od banków oraz kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych Urzędu stanu wyżej wymienionych aktywów. Saldo powinno być potwierdzone poprzez wyrażenie „saldo zgodne” lub saldo „niezgodne z powodu ...”. Potwierdzenie stanu księgowego środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych polegało na otrzymaniu od banków wyciągów bankowych. Główny Księgowy Urzędu przedkładał Przewodniczącemu Komisji Inwentaryzacyjnej kopię otrzymanych wyciągów bankowych wraz z adnotacją „saldo zgodne” lub „saldo niezgodne w zakresie rachunku bankowego nr ...”. Na uzyskanym z Orzesko-Knurowskiego Banku Spółdzielczego w Knurowie potwierdzeniu sald naniesiono adnotacje „saldo zgodne” oraz podpisy osób merytorycznie odpowiedzialnych za prowadzenie ewidencji księgowej na wskazanych rachunkach bankowych. Na potwierdzeniu sald przesłanym przez ww. bank nie widniały rachunki bankowe, na których wystąpiły salda zerowe.

Zgodnie z protokołem końcowym z przeprowadzonej inwentaryzacji w Urzędzie Gminy Rudziniec Komisja Inwentaryzacyjna stwierdziła potwierdzenie sald rachunków bankowych wystawionych przez Orzesko-Knurowski Bank Spółdzielczy na dzień 31 grudnia 2016 r. Protokół w dniu 13 stycznia 2017 r. podpisali: przewodniczący oraz Członkowie Komisji Inwentaryzacyjnej.

Inwentaryzacji środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych Gminy Rudziniec według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. dokonali pracownicy Urzędu Gminy Rudziniec, wchodzący w skład Komisji Inwentaryzacyjnej powołanej Zarządzeniem Nr 305/2016 Wójta Gminy Rudziniec z dnia 12 grudnia 2016 r. Zarządzeniem tym, w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji i powołania komisji inwentaryzacyjnej, Wójt Gminy Rudziniec zarządził przeprowadzenie inwentaryzacji m.in. środków pieniężnych w drodze uzyskania potwierdzenia sald od kontrahentów na dzień 31 grudnia 2016 r.

Zgodnie wyjaśnieniami p. Krzysztofa Obrzut – Wójta Gminy Rudziniec osobą odpowiedzialną za przeprowadzenie inwentaryzacji środków pieniężnych według stanu na 31 grudnia 2016 r. był p. Aleksander Jakubek – Skarbnik Gminy Rudziniec.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. inwentaryzacją objęto środki pieniężne zgromadzone na wszystkich rachunkach bankowych, w tym z tzw. „saldem zerowym”.

Wniosek nr 10

Przeprowadzać inwentaryzację aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych oraz dokumentować fakt przeprowadzenia tej inwentaryzacji, stosownie do zasad przeprowadzania inwentaryzacji w Urzędzie Gminy Rudziniec oraz wymogów art. 26 ust. 1 pkt 2 i art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.).

W zakresie wydatków z tytułu wynagrodzeń:

- W 2016 roku Podinspektorowi Referatu Finansowo-Budżetowego ustalono wynagrodzenie zasadnicze niezgodnie z treścią Regulaminu Wynagradzania Pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Gminy Rudziniec wprowadzonym zarządzeniem Nr 46a/09 Wójta Gminy Rudziniec z dnia 7 kwietnia 2009 r. wraz ze zmianami.*

Zgodnie z postanowieniami ww. Regulaminu (po zmianie wprowadzonej zarządzeniem Nr 121/2015 z dnia 25 czerwca 2015 r. oraz Nr 34/2016 z dnia 4 lutego 2016 r.), ówczesna stawka maksymalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego dla osoby zatrudnionej na stanowisku Podinspektora mogła wynieść maksymalnie 3.700,00 zł. Wynagrodzenie Podinspektora ustalone zgodnie z angażem z dnia 4 stycznia 2016 r. wynosiło 4.000,00 zł.

Kolejnym Zarządzeniem Nr 281/2016 Wójta Gminy Rudziniec z dnia 21 listopada 2016 r. w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w zarządzeniu Nr 121/2015 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu Wynagradzania Pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Gminy Rudziniec oraz zarządzeniu Nr 34/2016 z dnia 4 lutego 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie wprowadzenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Gminy Rudziniec, dokonano sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej polegającej na zmianie w kolumnie o nazwie „Maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego”, gdzie kwotę 3.700,00 zł zastąpiono kwotą 4.700,00 zł. Powyższe zarządzenie weszło w życie z dniem podpisania z mocą obowiązującą od 1 sierpnia 2015 r.

Następnie zarządzeniem Nr 282/2017 Wójta Gminy Rudziniec z dnia 31 października 2017 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie wprowadzenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Gminy Rudziniec, zmniejszono maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego dla osoby zatrudnionej na stanowisku Podinspektora na kwotę 3.700,00 zł.

Powyższe działania wskazują na dostosowanie postanowień Regulaminu Wynagradzania Pracowników do zapisów ww. angażu obowiązującego w tym zakresie do dnia 31 grudnia 2016 r. Z dniem 1 stycznia 2017 r. pracownik awansował na inne stanowisko.

Stosownie do art. 77² § 6 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz.U. z 2016 r. poz. 1666 z późn. zm.) regulamin wynagradzania wchodzi w życie po upływie dwóch tygodni od dnia podania go do wiadomości pracowników, w sposób przyjęty u danego pracodawcy.

Skutkiem powyższego, zgodnie z wyliczeniami pracowników urzędu, kwotę wynagrodzenia za 2016 r. z uwzględnieniem składek oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego zawyżono łącznie o kwotę 4.403,32 zł.

Wniosek nr 11

Podjąć działania celem dobrowolnego zwrotu do budżetu Gminy Rudziniec kwoty zawyżonych wydatków z tytułu wynagrodzenia Podinspektora, mając na uwadze zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666 z późn. zm.).

W zakresie rozliczeń z zakładem budżetowym:

- W 2018 r. rozliczenie dotacji celowej na realizację zadania „Budowa stacji wodociągowej dla miejscowości Bycina” w wysokości 531.735,29 zł nastąpiło niezgodnie z zasadami przyznania i rozliczenia dotacji celowej dla Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej z siedzibą w Rudzińcu określonymi w zarządzeniu Nr 48/2017 Wójta Gminy Rudziniec z dnia 28 lutego 2017 r. Zgodnie z załącznikiem do ww.

zarządzenia, zakład budżetowy był zobowiązany do sporządzenia i przedstawienia Gminie rozliczenia końcowego z wykonania zadania zawierającego wykaz poniesionych nakładów na realizację ww. zadania oraz inne dokumenty, w tym decyzja o pozwoleniu na użytkowanie.

Natomiast w rozliczeniu dotacji celowej, złożonym przez zakład budżetowy nie dołączono pozwolenia na użytkowanie wybudowanego obiektu a jedynie kserokopię złożonego do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego Powiatu Gliwickiego wniosku o wydanie stosownego pozwolenia.

PINB Powiatu Gliwickiego odmówił wydania pozwolenia na użytkowanie obiektu ze względu na istotne odstępnie od zatwierdzonego projektu, poprzez zmianę lokalizacji obiektu budowlanego w stosunku do zatwierdzonego projektu budowlanego oraz Decyzją Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego Nr 133/Rudz./2017 z dnia 6 grudnia 2017 r. nałożono na zakład budżetowy obowiązek sporządzenia projektu budowlanego zamiennego stacji wodociągowej w miejscowości Bycina na działkach nr 120/14, 121/14 i przedłożenia w terminie do 30 marca 2018 r.

Następnie Starosta Gliwicki Decyzją Nr 16/18 z dnia 12 stycznia 2018 r. postanowił uchylić decyzję Starosty Gliwickiego Nr 72/17 z dnia 1 lutego 2017 r. zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę w części dotyczącej budowy stacji wodociągowej na działkach nr 120/14, 121/14 w obrębie Bycina.

Zgodnie z art. 55 ust.1 pkt 1 lit. h i pkt 3 i ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r., poz. 1332 z późn. zm.) przed przystąpieniem do użytkowania obiektu budowlanego należy uzyskać decyzję o pozwoleniu na użytkowanie, jeżeli na budowę obiektu budowlanego jest wymagane pozwolenie na budowę i jest on zaliczony m.in. do kategorii XXX. Do obiektów budowlanych kategorii XXX zalicza się: obiekty służące do korzystania z zasobów wodnych, jak: ujęcia wód morskich i śródlądowych, budowle zrzutów wód i ścieków, pompownie, stacje strefowe, stacje uzdatniania wody, oczyszczalnie ścieków.

Stosownie do § 45 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1542) zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje samorządowym zakładom budżetowym dotacje, m.in. dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, w wysokości odpowiedniej do stopnia realizacji finansowanych zadań. Kierownik samorządowego zakładu budżetowego przekazuje zarządowi jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, rozliczenie wykorzystania dotacji w szczególności określonej przez ten zarząd.

Kierownik Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych, pismem z dnia 31 stycznia 2018 r. poinformował Wójta Gminy Rudziniec o rozliczeniu dotacji celowej niezgodnie z zasadami określonymi w zarządzeniu Wójta Gminy.

Decyzję o rozliczeniu ww. dotacji celowej podjął p. Krzysztof Obrzut – Wójt Gminy Rudziniec.

Za prawidłowe wykorzystanie i rozliczenie dotacji przekazanych zakładowi budżetowemu, stosownie do § 6 ust. 2 ww. zarządzenia z dnia 28 lutego 2017 r. odpowiedzialność ponosił Dyrektor Zakładu Budżetowego.

Merytorycznego rozliczenia udzielonej z budżetu Gminy dotacji dokonał Kierownik Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Andrzej Hosz – Zastępca Wójta Gminy.

Nadzór merytoryczny nad działalnością Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rudzińcu sprawował p. Andrzej Hosz – Zastępca Wójta Gminy.

- *W latach 2017 - 2018 uznano za prawidłowe rozliczenia dotacji przedmiotowych składanych przez Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rudzińcu na wywóz nieczystości płynnych beczkowozami pomimo, iż nie zawierały wszystkich ilości odebranych nieczystości ciekłych przez ww. Zakład w latach 2016 - 2017.*

Zgodnie z uchwałą Nr XXVIII/368/2013 Rady Gminy Rudziniec z dnia 28 lutego 2013 r. jednostkowa stawka dotacji przedmiotowej dla Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rudzińcu do 1 m³ wywożonych nieczystości płynnych wynosiła 4,94 zł netto.

Powyższe było niezgodne z art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.), stosownie do którego dotacje przedmiotowe są definiowane jako środki przeznaczone na dopłaty do określonych rodzajów wyrobów lub usług, kalkulowane według stawek jednostkowych. Natomiast w myśl art. 126 ust. 1 ww. ustawy środki te stanowią wydatki budżetu podlegające szczególnym zasadom rozliczania.

Z przedłożonych rozliczeń wykorzystania ww. dotacji przedmiotowych wynikało, iż rozliczono odebrane nieczystości ciekłe: w okresie od dnia 1 stycznia do 28 grudnia 2016 r. w ilości 21.418,30 m³, a w okresie od 1 stycznia do 29 grudnia 2017 r. w ilości 23.000 m³. Natomiast w rozliczeniach nie zostały uwzględnione dni: od 29 do 31 grudnia 2016 r. i od 30 do 31 grudnia 2017 r., pomimo, iż jak wynikało z wyjaśnień złożonych przez Dyrektora ww. Zakładu w tych dniach również odbierano nieczystości płynne od mieszkańców Gminy. Ponadto dotację przedmiotową na 2017 r. rozliczono do wysokości planowanej ilości wywiezionej ilości nieczystości ciekłych, zamiast do faktycznie zrealizowanej usługi.

W konsekwencji powyższych nieprawidłowości, w rozliczeniu ww. dotacji przedmiotowych zaniżono ilość odebranych nieczystości płynnych odpowiednio: w 2016 r. o 161,50 m³ a w 2017 r. o 876 m³.

Stosownie do § 2 zarządzenia Nr 106/2013 Wójta Gminy Rudziniec z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie: określenia szczegółowości rozliczenia wykorzystania dotacji przez zakład budżetowy przekazane rozliczenie podlega kontroli przez pracowników Urzędu Gminy Rudziniec merytorycznie odpowiedzialnych za udzielanie dotacji przedmiotowych w poszczególnych obszarach działalności zakładu budżetowego.

Rozliczenie dotacji przedmiotowych nastąpiło na podstawie pism z dnia: 13 stycznia 2017 r. i 3 stycznia 2018 r.

Rozliczenia wykorzystania ww. dotacji przedmiotowych zostały sprawdzone i podpisane przez Inspektora ds. pozyskiwania funduszy zewnętrznych (za 2016 r.) oraz przez Inspektora ds. kanalizacji (za 2017 r.). Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych.

Wniosek nr 12

Ponownie rozliczyć dotacje udzielone ZBGKiM na realizację zadania „Budowa stacji wodociągowej dla miejscowości Bycina” oraz na wywóz nieczystości płynnych beczkowitzami za lata 2016-2017, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego wykorzystania środków finansowych, wyegzekwować ich zwrot do budżetu, mając na uwadze art. 252 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077) oraz § 45 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1542).

Wniosek nr 13

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych w zakresie dokonywania kontroli rozliczenia udzielanych dotacji ZBGKiM w Rudzińcu stosownie do postanowień podejmowanych zarządzeń o udzieleniu dotacji oraz zarządzenia Nr 106/2013 Wójta Gminy Rudziniec z dnia 28 czerwca 2013 r., mając na art. 68 oraz art. 69 ust 1 pkt 3 ustawy z dnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077).

- *W latach 2014 - 2017 zaniechano wyegzekwowania od Dyrektora Zakładu Budżetowego Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rudzińcu kwartalnych sprawozdań podmiotu prowadzącego działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, o których mowa w art. 9o ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu podmiot prowadzący działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych był zobligowany do sporządzania kwartalnych sprawozdań, które należało przekazać wójtowi w terminie do końca miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczyło. W sprawozdaniu tym należało wykazać informacje o ilości i rodzaju nieczystości ciekłych odebranych z obszaru danej gminy, informacje o sposobach i rodzaju nieczystości ciekłych, wraz ze wskazaniem stacji zlewnej, do której zostały przekazane odebrane nieczystości ciekłe oraz liczbę właścicieli nieruchomości, od których zostały odebrane nieczystości. Stosownie do 9p ww. ustawy, w celu weryfikacji danych zawartych w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 9o ust. 1, wójt może zobowiązać podmiot prowadzący działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych, do okazania dokumentów sporządzanych na potrzeby ewidencji odpadów. W przypadku gdy sprawozdanie jest sporządzone nierzetelnie, wójt wzywa podmiot, który przekazał sprawozdanie, do jego uzupełnienia lub poprawienia w terminie 14 dni. Z wyjaśnień pracowników Urzędu wynikało, iż w latach 2014 - 2017 nie wzywano Dyrektora ww. Zakładu do ww. składania kwartalnych sprawozdań.*

W konsekwencji sporządzane w latach 2014 - 2015 przez Urząd Gminy Rudziniec i przedkładane do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi były sporządzane nierzetelnie, tj. nie zawierały danych w zakresie ilości nieczystości ciekłych odebranych z obszaru Gminy przez podmiot prowadzący największą działalność na terenie Gminy Rudziniec.

Od 2016 r. danych w powyższym zakresie nie należało ujmować w sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przedkładanym Urzędowi Marszałkowskiemu.

Zadania m.in. w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach należały do pracowników Referatu Ochrony Środowiska i Rolnictwa. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik ww. Referatu.

Wniosek nr 14

Wezwać Dyrektora ZBGKiM w Rudzińcu do składania kwartalnych sprawozdań wymaganych art. 9o ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku (Dz. U. z 2017 r., poz. 1289 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust 1 pkt 3 ustawy z dnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077).

W zakresie ustaleń ogólno-organizacyjnych:

- *Z dniem 1 stycznia 2017 r. cofnięto pisemne powierzenie p. Aleksandrowi Jakubek – Skarbnikowi Gminy, będącego Głównym Księgowym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, powołanym na to stanowisko uchwałą Nr XXVII/332/2012 Rady Gminy Rudziniec z dnia 27 grudnia 2012 r. obowiązków i odpowiedzialności o których mowa w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).*

Zgodnie z wyżej przytoczonym przepisem ustawy, głównym księgowym jednostki sektora finansów publicznych, zwanym dalej „głównym księgowym”, jest pracownik, któremu kierownik jednostki powierza obowiązki i odpowiedzialność w zakresie: 1) prowadzenia rachunkowości jednostki, 2) wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, 3) dokonywania wstępnej kontroli: a) zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, b) kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych. Stosownie do art. 54 ust. 8 ww. ustawy, przepisy dotyczące głównego księgowego stosuje się odpowiednio do skarbnika (głównego księgowego budżetu jednostki samorządu terytorialnego).

Wycofanie powierzenia ww. obowiązków i odpowiedzialności nastąpiło pismem Wójta Gminy Rudziniec nr KA.077.6.2013 z dnia 30 grudnia 2016 r.

Przyczyną powyższego, zgodnie z wyjaśnieniami p. Krzysztofa Obrzut – Wójta Gminy Rudziniec było uznanie, że p. Aleksander Jakubek jest głównym księgowym budżetu (organu) na podstawie ustawowego powierzenia, które ukonstytuowało się w momencie podjęcia w dniu 27 grudnia 2012 r. uchwały Nr XXVII/332/2012 przez Radę Gminy Rudziniec o powołaniu na stanowisko Skarbnika Gminy Rudziniec.

Powierzenie obowiązków i odpowiedzialności w powyższym zakresie powinno być dokonane w formie pisemnej, stosownie do art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm.).

Wniosek nr 15

Dokonać pisemnego powierzenia Skarbnikowi Gminy obowiązków i odpowiedzialności w zakresie prowadzenia rachunkowości budżetu (organu)

jednostki samorządu terytorialnego oraz wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, a także dokonywania wstępnej kontroli: zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych, stosownie do wymogów art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016, poz. 561) sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej